

Orientering til kommuner om kriterier og hensyn ved fordeling af særtilskud for 2018 efter § 19

Dato
30-08-2017

1. indledning

Social- og Indenrigsministeren yder årligt tilskud til kommuner i hovedstadsområdet, der har særlige økonomiske vanskeligheder, jf. § 19 i Lov om kommunal udligning og generelle tilskud (udligningsloven). En del af puljen er afsat til et særtilskud til Furesø Kommune i overensstemmelse med kommunens aftale med ministeriet om sammenlægning af Farum og Værløse Kommuner fra 2005. Tilskud til de øvrige hovedstadskommuner fordeles efter konkrete ansøgninger.

Der er i alt 14 kommuner, der for 2018 har søgt om tilskud i henhold til udligningslovens § 19. 9 kommuner har fået tildelt særtilskud efter § 19 på i alt 142 mio. kr.

I afsnit 2 redegøres der nærmere for lovgrundlaget vedrørende særtilskudspuljen for vanskeligt stillede kommuner i hovedstadsområdet.

I afsnit 3 redegøres der for den nærmere konkretisering af de kriterier, der er lagt til grund for vurderingen.

I afsnit 4 findes en omtale af de hensyn, som ministeriet i øvrigt har inddraget i sin vurdering.

I afsnit 5 konkluderes vedrørende fordeling af tilskud.

2. Særtilskudspuljen for 2017

Den samlede tilskudspulje er ifølge udligningsloven fastsat til 0,05 pct. af beskatningsgrundlaget for kommunerne i hovedstadsområdet.

I tilknytning til tilskudsudmeldingen den 30. juni 2017 har Økonomi- og Indenrigsministeriet skrevet ud til kommunerne og på et overordnet niveau redegjort for de forhold, som der bl.a. ville blive lagt vægt på ved fordelingen af rammen. Det fremgik af brevet, at der ved vurderingen af kommunernes ansøgninger ville blive lagt vægt på bl.a. følgende hovedkriterier:

- Demografiske udfordringer
- Aktuelle økonomiske udfordringer
- Vedvarende økonomiske udfordringer

Særtilskudsfordelingen skal således ses som et supplement til det generelle tilskuds- og udligningssystem. Hovedkriterierne har - ud fra forskellige vinkler - det formål at pege på nogle særlige udfordringer, som kan medføre et pres for supplerende finansiering i nogle kommuner.

3. Konkretisering af kriterier

3.1. Kommuner med demografiske udfordringer

Dette hovedkriterium har fokus på de økonomiske udfordringer hos kommuner, der er præget af en betydelig befolkningsfremgang de seneste år og har en befolknings-sammensætning, der medfører et udgiftspres.

Som underliggende kriterier for kommunernes opfyldelse af dette hovedkriterium indgår væksten i befolkningstallet fra 2015-2017, beskatningsgrundlaget for 2018, andel af 0-16-årige og 70+årige fra 2015-2017, andel af 80+årige i 2017 samt beskæftigelsesfrekvensen i 2015, *jf. tabel 1*.

Tabel 1

Demografiske udfordringer

Kriterier
1. Høj vækst i befolkningstal 2015-2017
2. Lavt beskatningsgrundlag pr. indbygger i 2018 (statsgaranti)
3. Vækst i andel 0-16 årige og 70+ årige 2015- 2017
4. Høj andelen 80+ årige i 2017
5. Lav beskæftigelsesfrekvensens i 2015

3.2. Kommuner med aktuelle økonomiske udfordringer

Dette hovedkriterium har fokus på kommunens mere øjeblikkelige økonomiske udfordringer.

Som underliggende kriterier indgår likviditeten (opgjort efter kassekreditreglen) i 2. kvartal 2017, ledigheden i 2016, den driftsmæssige balance i 2017 ifølge budgettet samt skattefinansierede bruttoanlægsudgifter fra 2012-2016, *jf. tabel 2*.

Tabel 2

Aktuelle økonomiske udfordringer

Kriterier
1. Lav likviditet pr. indbygger i 2. kv. 2017
2. Høj ledighed i 2016
3. Svag driftsbalance pr. indbygger i 2017
4. Lave skattefinansierede bruttoanlægsudgifter pr. indbygger 2012-2016
5. Særlig lave skattefinansierede bruttoanlægsudgifter pr. indbygger 2012- 2016

3.3. Kommuner med vedvarende økonomiske udfordringer

Et antal kommuner er præget af økonomiske udfordringer, som må vurderes at være af mere vedvarende karakter.

Udfordringerne understreges af særligt høje overførselsudgifter, udgifter til børn og unge med særlige behov samt udgifter til førtidspension, et lavt beskatningsgrundlag som antages kan være medvirkende til et højt beskatningsniveau.

Som underliggende kriterier for kommunernes opfyldelse af dette hovedkriterium indgår beskatningsgrundlag i 2018 (statsgaranti) samt provenu fra selskabsskat, beskatningsniveau i 2017, langfristet gæld i 2016, overførselsudgifter, udgifter til børn og

unge med særlige behov samt udgifter til førtidspension ud fra regnskab 2016, *jf. tabel 3.*

Tabel 3

Vedvarende økonomiske udfordringer

Kriterier

1.a. Lav beskatningsgrundlag pr. indbygger i 2018 (statsgaranti)

og samtidigt:

1.b. Lavt selskabsskatteprovenu pr. indbygger i gennemsnit for perioden 2012-2016

2. Højt beskatningsniveau i 2017

3. Høj langfristet gæld i 2016

4. Høje udgifter til overførsler pr. 17-64 årig i regnskab 2016

5. Høje udgifter til børn og unge med særlige behov pr. 0-17-årig i regnskab 2016

6. Høje udgifter til førtidspension pr. 17-64 årig i regnskab 2016

4. Hensyn i øvrigt

Udover de ovenfor beskrevne hovedkriterier inddrages kommunernes ansøgninger samt en række øvrige forhold ved fordelingen af særtilskud efter § 19, herunder øvrige økonomiske nøgletal.

Bl.a. inddrages i fastsættelsen af særtilskud også udviklingen i øvrige tilskud, herunder om kommunen modtager særtilskud for 2017 efter § 16 under henvisning til udfordringer på beskæftigelsesområdet, herunder tab ved refusionsomlægningen.

5. Konklusion vedrørende fordeling af tilskud

Tilskud fordeles til de kommuner, der opfylder en vis andel af kriterierne i de tre hovedkriterier nævnt i *afsnit 3.1.-3.3.* I fastsættelsen af beløb indgår kommunens ansøgning, kommunens størrelse, antallet af opfyldte kriterier, eventuelle hensyn nævnt i *afsnit 4* samt andre økonomiske nøgletal for kommunen mv.